

รายงานการรับคณะเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. (ภาค 5)

ณ โครงการร้อยใจรักษ์ และพื้นที่ขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ จ.เชียงใหม่

ระหว่างวันที่ 3 – 4 สิงหาคม 2562

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	- หน่วยงาน ป.ป.ส. ได้ติดต่อผ่านคุณณรงค์ อภิชัย ประธานสายปฏิบัติการพัฒนา มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และคุณจำเริญ ยุติธรรมสกุล ที่ปรึกษาสถาบันปิดทองหลังพระฯ ให้ช่วยจัดหลักสูตรอบรมหลักการทำงานพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ให้กับ เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ส่วนสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล และร่วมวางแผนแก้ไข ปัญหาเสพติด ในพื้นที่เป้าหมาย 17 ตำบล พื้นที่ขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ 4 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ภาค 5 ที่ต้องทำงานในพื้นที่เป้าหมายเข้าใจแนวคิดและ หลักการพัฒนาทางเลือกตามตำราแม่ฟ้าหลวง 2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ภาค 5 เข้าใจกระบวนการและวิธีการเก็บข้อมูล ในการ ทำงานร่วมกับชุมชน
ระดับเนื้อหา	ระดับความสำคัญ 5 คะแนน (ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานที่ทำงานพัฒนาร่วมกันในปัจจุบัน) ระดับเนื้อหา 4 คะแนน (ผู้เข้าอบรมนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง) คะแนนรวม 9 คะแนน
องค์ประกอบ	- เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ภาค 5 และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ส่วนกลาง รวมทั้งสิ้น 62 คน (รายชื่อตามภาคผนวก 1) - ผู้ประสานงาน นางสาวพิชาภัศร์ เรือนประเสริฐ(คุณจอย)
เจ้าหน้าที่รับคณะ	- ผู้บรรยายและทำกระบวนการของมูลนิธิฯ : คุณณรงค์ อภิชัย ประธานสายปฏิบัติการพัฒนา และเจ้าหน้าที่ทีมภาคสนาม - ผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกของมูลนิธิฯ นางสาววราภรณ์ ธนะสุริยะเกียรติ - ผู้ประสานงานคณะหลัก นายถวิล คำเสาร์ - ผู้ร่วมรับคณะ นางสาวณัฐชา โลหะยืนยงสุข
แหล่งสนับสนุนงบประมาณ	รหัสงาน 916-200-511 โครงการจัดศึกษาดูงานและฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ ด้านการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง สนับสนุนงบประมาณบางส่วนที่คณะไม่สามารถจ่ายได้ จำนวนเงิน 49,600 บาท และยอดค่าใช้จ่ายที่คณะจ่ายได้เป็นจำนวนเงิน 124,000 บาท
หมายเหตุ : คณะนี้ไม่ได้ทำแบบประเมิน เนื่องจากหลังการอบรมทางปิดทองฯ จะมีการพูดคุยและ ประเมินผลอีกครั้ง	

2. กำหนดการคณะ

กำหนดการฝึกอบรมคณะเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ภาค 5

ณ โครงการร้อยใจรักษ์ ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

และการขยายผลการพัฒนาทางเลือกตามรูปแบบโครงการร้อยใจรักษ์ในพื้นที่เป้าหมายตาม
แผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)

ระหว่างวันที่ 3 – 4 สิงหาคม 2562

วัตถุประสงค์:

1. ผู้เข้าร่วมเข้าใจแนวคิดและหลักการพัฒนาทางเลือกตามตำราแม่ฟ้าหลวง กระบวนการและวิธีการเก็บข้อมูลการทำงานร่วมกับชุมชน
2. ผู้เข้าร่วมสามารถสนับสนุนงานของเจ้าหน้าที่ป.ป.ส.ที่จะลงพื้นที่ทำงานในหมู่บ้านเป้าหมายได้

ผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน: เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ภาค 5 ที่มีหน้าที่สนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล และร่วมวางแผนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย 17 ตำบล ของป.ป.ส. จำนวน 58 ท่าน เจ้าหน้าที่ระดับผู้อำนวยการจำนวน 5 ท่านและพนักงานขับรถ 7 ท่าน รวม 70 ท่าน

ระยะเวลาดำเนินการ 2 วัน 1 คืน

วันที่/เวลา	กิจกรรม
วันเสาร์ที่ 3 สิงหาคม 2562	
8.30 น.	คณะเดินทางถึงห้องประชุมอปท.โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่
8.30-9.00 น.	ลงทะเบียนผู้เข้ารับการฝึกอบรม
9.00-12.00 น.	เรียนรู้หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.00 น.	เรียนรู้แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืน
16.00-17.30 น.	ศึกษาดูงานพื้นที่สาธิต 75 ไร่ สถานการเรียนรู้ 4 สถาน แบ่งกลุ่มศึกษาดูงาน - สถานที่ 1 ระบบน้ำ - สถานที่ 2 เกษตรพอเพียง – พืชระยะสั้น - สถานที่ 3 เกษตรพอเพียง – พืชระยะยาว - สถานที่ 4 ปศุสัตว์
17.30-19.00	ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืน
19.00-20.00 น.	รับประทานอาหารเย็น

วันที่/เวลา	กิจกรรม
20.00-21.00 น.	สรุปการเรียนรู้
วันอาทิตย์ที่ 4 สิงหาคม 2562	
7.30-8.30 น.	รับประทานอาหารเช้า เก็บสัมภาระ
8.30-12.30 น.	บรรยาย อภิปราย เสวนา ตอบข้อซักถาม - การประยุกต์ใช้ตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาทางเลือกในพื้นที่เสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด - การขยายผลการพัฒนาทางเลือกตามรูปแบบโครงการร้อยใจรักในพื้นที่เป้าหมาย ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. 2562-2565) - การพัฒนาทางเลือกโดยเริ่มจากการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ด้วยวิธีการประยุกต์ใช้แนวทางพระราชดำริในการบริหารจัดการโดยชุมชน - ซักถามปัญหาให้รู้แจ้ง เห็นจริง เพื่อนำไปปฏิบัติงาน คณะวิทยากรผู้ร่วมอภิปราย 1) นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และ เลขาธิการมูลนิธิรากแก้ว 2) นายอานนท์ ผลบุญ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมพัฒนา มูลนิธิรากแก้ว และ หัวหน้าสำนักงานประสานกิจการขยายผลโครงการ ร้อยใจรัก
12.30-13.20 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.20-14.00 น.	เดินทางไปศึกษาดูงานที่โครงการปรับปรุงซ่อมแซมฝายลำห้วยแม่नावาง บ้านป่าแดด หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่
14.00-14.45 น.	ศึกษาดูงานการก่อสร้างซ่อมแซมฝาย พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลการซ่อมแซมฝายด้วยการมีส่วนร่วม ราษฎรอาสาแรงงาน อบต.จัดซื้อวัสดุ ร่วมกันบริหารจัดการน้ำ การดูแลรักษา และการต่อยอดโครงการ กับนายกอบต.สันตันหม้อ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แก่เหมือง แก่ฝาย และราษฎรผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ
14.45-15.00 น.	เดินทางจากฝายไปห้องประชุม อบต.สันตันหม้อ อำเภอแม่ฮ้อย
15.00-16.30 น.	สรุปผลการเรียนรู้ในภาพรวมและสิ่งที่จะทำต่อไป (What's next) ดำเนินการโดย - ผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค 5 - คณะวิทยากรภาคเช้า (นายจำเริญและนายอานนท์ เป็นวิทยากรพิเศษ)
16.30 น.	คณะเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. ประเด็นการศึกษาดูงานของคณะ

คุณณรงค์ อภิชัย ทำกระบวนการ นวด น้อม นำ เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการทำงานตามหลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนตามตำราแม่ฟ้าหลวง ให้กับเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส.ภาค 5 เริ่มโดยองค์ประกอบของการพัฒนา (6 ก +/- 1 ก)

1. หลักการ
2. กระบวนการ
3. วิธีการ คือ รายละเอียดที่จะทำงานให้สำเร็จ
4. มาตรการ คือ ตัวชี้วัดที่จะเชื่อว่าทำสำเร็จ เช่น 80% ของชาวบ้านเห็นด้วยและลงมือทำ
5. การจัดการ
6. พิธีการ

+ / - กระแส การทำตามกระแส ก็ช่วยเพิ่มแรงกระเพื่อมในสังคม เช่น เจ้านายสั่งงานและมาดูด้วยตัวเอง ก็จะกระตุ้นลูกน้องได้ดีกว่า

หลักการพัฒนา จะเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area-based) โดยการเอากลุ่มน้ำเป็นที่ตั้ง ซึ่งทำให้เรามีเป้าที่ชัดเจน จากนั้นเราต้องขับเคลื่อนชุมชน โดยการสร้างความเข้าใจ สร้างความเชื่อมั่น และสร้างความศรัทธาอย่างแท้จริง อาจจะใช้วิธีการที่แตกต่างกัน แต่ต้องให้ผลลัพธ์เดียวกัน การสร้างความเข้าใจวิธีหนึ่ง คือ การทำประชาคม ซึ่งจะต้องไม่มีชั้น ไม่มีเวที จัดขึ้นในหมู่บ้าน พอชาวบ้านเริ่มรับฟัง รับรู้และรับทราบ ก็จะเริ่มเข้าใจ เห็นด้วยและเชื่อมั่น ชาวบ้านจะต้องรู้ว่าจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง หากลงมือทำซึ่งจะนำไปสู่ความศรัทธา

กระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไม่ได้เป็นแบบขั้นบันได คือ ไม่ใช่ต้องเข้าใจก่อน แล้วค่อยเข้าถึงและพัฒนา แต่ทั้ง 3 ขั้นตอน ต้องทำไปพร้อมกัน (เหมือนลูกศรที่โยงไปมา)

เราต้องเข้าใจเขา มองภาพรวมว่าเขาเป็นใคร เน้นให้เขามามีส่วนร่วมกับเรา พาเขาทำ โดยมีเราเป็นที่ปรึกษาให้ ให้ประโยชน์สูงสุดอยู่ที่ชาวบ้าน และทำงานอย่างมีความสุข

การทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน ต้องมีประเด็นหลักในการขับเคลื่อน เป็นประเด็นร่วมกันของชาวบ้าน ถ้าทำแล้วชาวบ้านจะได้ผลประโยชน์ร่วมกัน

การทำให้ทำงานกับชาวบ้าน เราต้องสร้างความน่าเชื่อถือ ทั้งการพูด การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพ ภาษากายและกิริยามารยาท ตัวอย่างเช่น การจับมือ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจและความจริงใจ

ถ้ามีสิ่งที่เราไม่รู้ เราจะต้องทำอย่างไรให้รู้ ต้องฝึกสังเกต ฟัง ถาม ตื่นตัว มีจิตสำนึกที่ดี และมี Common Sense

ในแต่ละชุมชน มีความยากง่ายแตกต่างกัน เช่น ค่ายผู้อพยพของ UNHCR การคุยกับคนที่ไม่มี ความหวัง ไม่มีความเชื่อ เป็นสิ่งที่ยากมาก นอกจากนี้ ยังมีกระแสความขัดแย้ง ต่อต้าน จากภายในอีกด้วย ดังนั้น เราจะต้องรู้และเข้าใจกระแสก่อน

พื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ประกอบด้วย อาชีพ ทุน (น้ำ ดิน ป่า ธรรมชาติ) กระแส และ รากเหง้า (ประเพณี วัฒนธรรม ชนเผ่า) ซึ่งรากเหง้านี้ ไม่สามารถเปลี่ยนได้ แต่สามารถใช้ประโยชน์ได้

การทำงานต้องใช้ฐานข้อมูลจริง เอาลูกหลานของชาวบ้านที่ผ่านการอบรมเข้าไปเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ได้มาจากก้านั้น ผู้ใหญ่บ้านบางครั้งก็ไม่จริง

การทำงานต้องมีหลักนิติธรรม ต้องสร้างบารมี สร้างคุณค่าให้ทีมงาน มีการบังคับใช้กฎหมายที่ถูกต้อง มีกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนและโปร่งใส

สิ่งที่ขาดมักจะเป็น Doer หรือคนทำงาน เช่น ที่อินเดีย มีปรัชญา มีความรู้มากมาย แต่ขาดคนทำงาน ดังนั้น เราต้องหาคนทำให้เจอก่อนค่อยลงพื้นที่ เราจึงเอาลูกหลานของชาวบ้านเข้ามาทำงานด้วยกัน ให้เข้าใจในพื้นที่ และเป็นคนติดตามงานพัฒนาต่อไป

ประเด็นถาม-ตอบ ศึกษาฐานพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานปศุสัตว์

Q: มูลค่าปศุสัตว์ 88,575 บาท คืออะไร

A: เป็นมูลค่าทรัพย์สินรวม ไม่ใช่รายได้

Q: ถ้าลูกหลานจบการศึกษาจากคณะเกษตร แล้วอยากเลี้ยงสัตว์อื่นๆ เช่น ปลา สามารถทำได้ไหม

A: ประมงอำเภอจะเข้ามาสนับสนุนให้แทน

Q: มีชาวบ้านทำอาชีพปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือไม่

A: ไม่มี ชาวบ้านปลูกไว้เลี้ยงสัตว์เอง

Q: ชาวบ้านใช้หญ้าเลี้ยงสัตว์เยอะไหม

A: ชาวบ้านส่วนใหญ่ใช้กล้วยหมัก รองลงมาใช้หญ้า

Q: หญ้าเลี้ยงสัตว์ ทางโครงการปลูกขายหรือแจก

A: มีกองทุนปลูกและแจกให้ชาวบ้าน

Q: อาสาสมัคร (วิทยากร) ได้รับเงินเดือนหรือไม่

A: ได้รับ

Q: หมูแม่พันธุ์มีเต้านมกี่เต้า

A: หมูแม่พันธุ์ ถ้ายังมีเต้านมเยอะ ก็จะมีโอกาสได้ลูกหมูเยอะกว่า

Q: ไก่ดำขนสีขาว คือ พันธุ์อะไร

A: เป็นพันธุ์ไก่ประดู่หางดำ ขนมีหลายสี แต่เนื้อ กระดูกจะมีสีดำ ได้พันธุ์มาจากโครงการหลวงกุฟิงค์ ชาวจีนนิยมนำไปตุนกับยาจีน และชาวบ้านจะใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

ฐาน 1 ไร่ 1 แสน

Q: สารชีวภัณฑ์สามารถฉีดพ่นได้หรือไม่

A: บิวาเรีย สามารถฉีดพ่นได้

Q: ความถี่ในการฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์

A: ฉีดชนิดละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์

Q: ชีวภัณฑ์ที่โครงการผลิต นำมาขายชาวบ้านใช่หรือไม่

A: ที่โครงการผลิตนำมาใช้ในแปลงสาธิต และแจกให้ชาวบ้าน

Q: กำจัดหอยเชอร์รี่ได้อย่างไร

A: นำใบมะละกามาตัดแล้วไปวางขนานกับแปลงทิ้งไว้ 1 คืน หอยเชอร์รี่จะขึ้นมากินและวางไข่บนใบมะละกอ วันรุ่งขึ้นก็มาเก็บออกไป

Q: การใช้ปุ๋ยหมักดีกว่าอย่างไร

A: ดินไม่เสียและทำให้ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น เช่น พักทองจะมีผิวสวย เก็บไว้ได้นานกว่า ข้าวจะเหนียวและอร่อยกว่า พริก กระเทียม ไม่พ้อเร็วและหอมกว่า

Q: ทางโครงการมีขายข้าวหรือไม่ ขายอย่างไร

A: ทางโครงการไม่มีขาย แต่ถ้าผู้เข้าร่วมอบรมสนใจสามารถส่งกับชาวบ้านได้ ราคา 25-40 บาท/กิโลกรัม

ฐาน ระบบน้ำ

Q: ในหน้าแล้ง ปอนี้จะแห้งหรือไม่

A: ไม่แห้งเพราะทราบได้ที่ลำห้วยยังมีน้ำปอนี้ก็จะไม่แห้ง

ฐาน เกษตรพอเพียง - พี่พระยะยาว

Q: ทำไมที่นี้ปลูกพืชหลายๆ อย่าง เพราะอะไร

A: เราจะพยายามไม่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว แต่จะปลูกพืชหลายๆ สายพันธุ์ เพื่อที่เราสามารถเก็บได้ทั้งปี และลดความเสี่ยงของตลาด

สรุปความเข้าใจในการอบรม โดยให้โจทย์คำถามให้อธิบายดังนี้

➤ ความต่าง ของโครงการร้อยใจรักษ์กับโครงการพัฒนาอื่นๆ

- ❖ มีรูปแบบการทำงาน และการแก้ปัญหา ที่มีองค์ประกอบการพัฒนาที่ครบถ้วน มีคุณภาพ เช่น มีหลักการ กระบวนการ วิธีการ มาตรการ การจัดการ และพิธีการ ในแบบร้อยใจรักษ์ บ้านห้วยส้าน ในขณะที่โครงการอื่นอาจเป็นเพียงแค่งาน Event
- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์ มีการริเริ่มและสร้างกระบวนการความคิดของชาวบ้านถึงปัญหาร่วมที่เกิดจากฐานข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะร่วมมือกันในการแก้ปัญหา แต่โครงการพัฒนาฯ บางโครงการเกิดจากหน่วยงานเป็นผู้คิดดำเนินการขึ้นจากฐานข้อมูลข้อเท็จจริงซึ่งบางโครงการไม่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์ ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดแก้ปัญหา พัฒนาอย่างยั่งยืน และพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบองค์รวม โดยวิเคราะห์เชื่อมโยงปัญหาต่างๆ เข้าด้วยกัน สร้างแนวร่วมจากประชาชนในการร่วมคิดและทำโดยทำทันที (Quick Hit)
- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์มีกลยุทธ์การขับเคลื่อนกิจกรรมที่ครอบคลุมทุกมิติที่ส่งเสริมการแก้ปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาได้อย่างยั่งยืน
- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์ มีวิธีการดำเนินกิจกรรมที่ยืดหยุ่น สามารถปรับได้ความเหมาะสมของสภาพบริบทในพื้นที่
- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์แก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของชาวบ้าน เพราะเกิดจากการประชุมประชาคมสอบถามปัญหาและความต้องการก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนโครงการพัฒนาอาจแก้ไขปัญหาได้ตรงหรือไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง เพราะส่วนมากเกิดจากการกำหนดนโยบายจากบนลงล่าง
- ❖ วัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ รวมถึงบริบทของพื้นที่ โดยโครงการร้อยใจรักษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาปากท้อง และความยากจนของชาวบ้าน ซึ่งเป็นปัจจัยต่อเนื่องของการเกิดปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งปัญหาผู้เสพและผู้ค้า แต่โครงการอื่นๆ อาจจะมีวัตถุประสงค์ของโครงการที่แตกต่างไป เช่น โครงการศูนย์ศิลปาชีพ ที่ต้องการสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล หรือโครงการแก้ไขปัญหาด้านน้ำต่าง ๆ
- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์ เป็นโครงการที่ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนโดยจะมีการติดตามผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง ส่วนโครงการพัฒนาอื่นๆ เป็นโครงการที่หน่วยงานดำเนินการบริหารเอง เมื่อสิ้นสุดโครงการก็ถือว่าแล้วเสร็จ

- ❖ โครงการร้อยใจรักษ์ มีกระบวนการทำงานและวิธีการทำงานที่ชัดเจน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง
- ❖ มีความเอาใจใส่ในการทำงานตั้งแต่ระดับบนลงล่าง อย่างต่อเนื่อง ไม่ทิ้งช่วงระยะเวลาหรือทำแบบผ่านๆ โดยให้ความสำคัญกับทุกกระบวนการขั้นตอนอย่างใกล้ชิด ลงมือทำและติดตามอย่างสม่ำเสมอ
- ❖ การให้ความร่วมมือของชาวบ้าน เกือบจะ 100% ที่ร่วมกันลงมือทำงาน ไม่ใช่เพียงกลุ่มคนเล็กๆ หรือผู้นำชุมชนเท่านั้นที่ลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นการทำงานที่มีความสามัคคี ร่วมกันลงมือทำงาน อย่างเต็มที่

➤ ความเหมือน ของโครงการร้อยใจรักษ์กับโครงการพัฒนาอื่นๆ

- ❖ ใช้แนวทางการพัฒนาทางเลือก เศรษฐกิจพอเพียง
- ❖ มีเป้าประสงค์ต้องการให้พื้นที่ได้รับการแก้ปัญหา ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเกิดความพึงพอใจในการดำเนินชีวิต
- ❖ มีวัตถุประสงค์มุ่งหวังให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ❖ ใช้หลักการพัฒนา ที่ต้องสร้างจากความเข้าใจ คือ เข้าใจในปัญหา เข้าใจในบริบทพื้นที่ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา เช่น โครงการพัฒนาตอยตุง และ โครงการร้อยใจรักษ์ มองปัญหาที่เหมือนกันคือ คนในท้องถิ่นมีปัญหาด้านยาเสพติด ซึ่งเชื่อมโยงมาจากปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจนของประชาชน แนวทางที่นำมาใช้ในการแก้ไข คือ การทำอย่างไรให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน คือ การสร้างอาชีพ ให้กับประชาชน โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ❖ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

➤ ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนา ให้ยกตัวอย่างมา 1 ข้อ

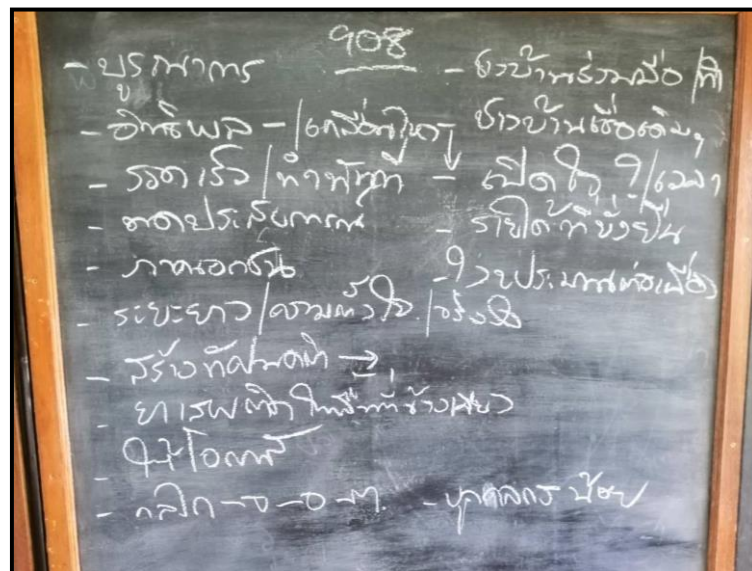
- ❖ ประชาชนมีส่วนร่วม คิด ทำ และประชาชนได้รับประโยชน์ร่วมกัน
- ❖ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในบุคคล
- ❖ ความร่วมมือของชาวบ้านและหน่วยงาน
- ❖ ความจริงใจและความจริงใจในการเข้าร่วมปลูกความคิดและร่วมมือในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่
- ❖ มีกระบวนการและวิธีการในการแก้ปัญหาที่ตรงตามความต้องการอิงจากฐานข้อมูลจริงที่มาจากชาวบ้าน

- ❖ มีรูปแบบการจัดการปัญหาที่ได้รับความเห็นชอบจากชาวบ้านเจ้าของพื้นที่
- ❖ ความต่อเนื่องในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
- ❖ การสร้าง/ปรับกระบวนการความคิดหรือ mindset ของชาวบ้านให้ตระหนักถึงปัญหาร่วม และจริงจังที่จะแก้ไขปัญหาให้เกิดความยั่งยืน
- ❖ มีทรัพยากรและงบประมาณที่สนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมของหน่วยงาน และพื้นที่ มีต้นทุนทางภูมิสังคมและภูมิปัญญา
- ❖ ทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ฯลฯ) เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ กระบวนการสำรวจปัญหาจนกระทั่งการรับซื้อผลผลิตภายใต้โครงการร้อยใจรักษ์
- ❖ การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน เช่น การออกแรงร่วมกันในการเดินท่อ 14 กิโลเมตร
- ❖ ความเป็นเจ้าของ เช่น การบริหารระบบจัดการน้ำของหมู่บ้าน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็น เจ้าของร่วมกัน ไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่ง
- ❖ การพาทำ หมายถึงการที่ อสพ.ลงมือทำให้ชาวบ้านดูเป็นตัวอย่างและทำพร้อมกันไป ร่วมกับชาวบ้าน
- ❖ ความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญอย่าง จริงจัง ไม่เป็นโครงการที่ฉาบฉวย การแก้ไขปัญหามาจากผู้ที่อยู่กับปัญหา โดยการ เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้สะท้อนปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขที่เหมาะสม กับบริบทพื้นที่ เช่น การแก้ไขปัญหาร่องขาดแคลนน้ำ
- ❖ การแก้ไขปัญหาย่างต่อเนื่อง

➤ ปัญหาเท่าที่เห็น ยกตัวอย่างมา 1 ข้อ

- ❖ ความยากการปรับเปลี่ยนแนวคิดจากอาชีพผิดกฎหมาย มาเป็นอาชีพสุจริต การเพิ่ม ทักษะภาษาไทยของประชาชนเพื่อเพิ่มโอกาสให้ทัดเทียม ระยะเวลาในการเห็นผล
- ❖ สภาพพื้นที่ติดชายแดนซึ่งเอื้อต่อการลักลอบนำเข้าและเข้าไปเกี่ยวข้องกับ กระบวนการค้ายาเสพติดของกลุ่มบุคคลรุ่นใหม่
- ❖ การสร้างความเชื่อมั่นในระยะยาวถึงรายได้ที่จะได้รับให้เพียงพอและพอเพียงต่อการ ดำเนินชีวิตตามเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป
- ❖ กระบวนการสร้างแกนนำรุ่นต่อไปที่เป็นเยาวชนของหมู่บ้านในการขับเคลื่อนหรือต่อ ยอดให้เห็นถึงความสำคัญมีความมุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมให้ยั่งยืนต่อไป
- ❖ ยังมีชาวบ้านบางส่วนไม่เห็นด้วย อาจมีการต่อต้านเล็กน้อยอยู่ข้างใน พยายามสร้าง กระแสลบโจมตี ปลอ่ยข่าวที่ไม่เป็นความจริง

- ❖ ทศนคติ และความคิดของประชาชน ที่มีการต่อต้านภาครัฐ เนื่องด้วยการกระทำในอดีต ทั้งในส่วนของประชาชนที่กระทำผิดกฎหมาย บุคคลในภาครัฐที่ไม่จริงจังในการแก้ไขปัญหา
- ❖ ความสำเร็จของโครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เช่น ความเพียงพอของรายได้ ค่าตอบแทนที่คุ้มค่า
- ❖ พื้นที่เป้าหมาย ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด
- ❖ ทศนคติของชาวบ้านในชุมชนต่อการทำงานของภาครัฐ
- ❖ การใช้ระยะเวลาในการวัดผลสำเร็จ ซึ่งค่อนข้างใช้เวลานาน ชาวบ้านจึงต้องมีความพยายาม ความอดทนอย่างสูงที่จะรอคอย ให้การพัฒนาเกิดผลสำเร็จ
- ❖ สภาพพื้นที่ที่ยังอยู่ติดกับแนวชายแดน ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึงยาเสพติด อาจทำให้คนในพื้นที่มีความเสี่ยงที่จะกลับไปวงจรเดิม ฯลฯ

4. ภาคผนวก

1.รายชื่อคณะ

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ปปส.ภ.5 เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาทางเลือกตามศาสตร์พระราชาและตำราแม่ฟ้าหลวง เพื่อความยั่งยืน ระหว่างวันที่ 3-4 สิงหาคม 2562 ณ โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่				
ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ประเภท	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1	นายอภิชาติ ณ.โรจน์ประเสริฐ	ข้าราชการ	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ	ปปส.ภาค 5
2	นางทิพากร ชิวสกุลยง	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
3	ว่าที่ร้อยเอกพณณต พลเยี่ยม	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
4	นางพิกุล จอคำ	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
5	นางสาวพิชชาภัฏฐ์ เรือนประเสริฐ	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
6	นายกันต์ ไทยาภิรมย์	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
7	นายจิรพงศ์ วาวงค์	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
8	นายปริญญา เกิดนิคม	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
9	สืบตำรวจตรีหญิงสุภาวดี คชทรัพย์	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
10	นางสาวภัครพี ดอนชัย	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
11	นางสาวชุติมา คำมะโนชาติ	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
12	นายชัยสิทธิ์ ภูจิ๋ว	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
13	นายอนุเทพ ธารณะ	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
14	นายดนูชา ไชยวงศ์	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
15	นายวงศ์สว่าง แดงสนั่น	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
16	นางสาวอัญญารัตน์ มาจันทร์	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
17	นายปฐมพงษ์ บุรณวุฒิ	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
18	นายไมตรี จอมแบ่ง	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
19	นายพนพล นุใหม่	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
20	นางสาวรัตติกาล คำมาง	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
21	นางสาวอลิษา ธาราติกานนท์	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
22	นางสาวจงกลณี ช้างวิเศษ	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
23	นายณัฐพงษ์ จันทร์ยอด	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ	ปปส.ภาค 5
24	นายวรพงษ์ เพิ่มศิริ	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
25	นายเจษฎา กวิชัย	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
26	นางสาววิภาณต์ ไกรสิทธิ์	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
27	นางสาวกฤติยาภรณ์ แก้วนาบอน	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
28	นายศตวรรษ ศรีโพธิ์	ข้าราชการ	นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ	ปปส.ภาค 5
29	นางสาวพนาวรรณ ธรรมเสนา	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
30	นางสาวจิตรติพร เจริญศรี	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
31	นางสาวพิมพ์พา นวลผั่น	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
32	นายวชิรพันธ์ จงวัฒนา	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
33	นางสาวอรพรรณ บันต้อย	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
34	นางสาวพัชรินทร์ เป็ดเวียง	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
35	นางสาวอำพรพันธุ์ อินทะ	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
36	นางสาวบุษกร จันทร์ครุฑ	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ปปส.ภาค 5
37	นางเกษร บัวตรง	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	ปปส.ภาค 5

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ประเภท	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
38	นางสาวมุสตี ยะตอง	พนักงานราชการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	ปปส.ภาค 5
39	นายกฤตยชญ์ ทารส	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
40	นายอุทัย รัตนโอภาส	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
41	นายคณิศร แก้วคำเครือ	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
42	นางสาวอัญชิสา ผงสุภา	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
43	นางสาวลักขณา เมียงหอม	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
44	นายธนากร กันทะเสน	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
45	นายชรินทร์ วงษ์พันธ์	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
46	นายณัฐพล คำภีระ	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
47	นางสาวลักขณา ไชยธำ	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
48	นายอรรถพล เดชรักษา	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
49	นายอนุพงษ์ ธีระนันทศิริ	ลูกจ้างปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานด้านยาเสพติด	ปปส.ภาค 5
50	นางสาวกมลชนก สิทธิสม	ลูกจ้างเอกชน	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ปปส.ภาค 5
51	นางสาวภาพร ไชยภา	ลูกจ้างเอกชน	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ปปส.ภาค 5
52	นายประภาส ไชยศรี	ลูกจ้างเอกชน	เจ้าหน้าที่ดูแลระบบข้อมูลเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ปปส.ภาค 5
53	นางสาวรัตนภรณ์ ใจจาน	ลูกจ้างเอกชน	เจ้าหน้าที่ดูแลระบบข้อมูลเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ปปส.ภาค 5
54	นายสัญญาชัย แสงเดช	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
55	นายพีรพัฒน์ วงศ์ใหญ่	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
56	นายณฤต อินตาวยง	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
57	นายณักรบ หนูไพร	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
58	นายเฉลิมพล พุทธสอน	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
59	นายวิทยา ต้นประสงค์	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
60	นายอภิชัย ฟองแก้ว	ลูกจ้างเอกชน	พนักงานขับรถยานยนต์	ปปส.ภาค 5
61	นางสาวนารีรัตน์ นุโยค	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สพป.
62	นายสุรศักดิ์ บุญคง	ข้าราชการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สพป.

2.ภาพการอบรมและศึกษาดูงานของคณะ

ฟังบรรยายหลักการพัฒนามตามตำราแม่ฟ้าหลวง
โดยคุณณรงค์ อภิชัย
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายปฏิบัติการภาคสนาม

คุณจำเริญ ยุติธรรมสกุล พูดถึงการทำงานของ 3
มูลนิธิ (แม่ฟ้าหลวง ปิดทอง รากแก้ว)

คุณบุญชอบ สุทธมนัสวงศ์ พูดถึงโครงสร้างแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาทางเลือกฯ ในโครงการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ 17 ตำบล 4 จังหวัด ภาคเหนือ

ฟังบรรยาย ฐานการเรียนรู้ ไม้ผล- พืชระยะยาว แปลงสาธิต 75 ไร่ โดยนายธนฤต ตามิ

ฟังบรรยาย ฐานการเรียนรู้ 1 ไร่ 1 แสน (ปศุสัตว์) โดยนายยืนยง นูวา และการบริหารจัดการน้ำ แปลงสาธิต 75 ไร่ โดยนายสงกรานต์ แสนจัน

